

VERSLAG RAAD ALGEMENE ZAKEN IN ARTIKEL 50-SAMENSTELLING d.d. 19 november 2018

De Europese Commissie, die namens de EU27 de onderhandelingen over het vertrek van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie (EU) leidt, ging bij monde van de heer Barnier in op de laatste stand van zaken en het traject richting de extra Europese Raad in artikel 50 samenstelling op zondag 25 november 2018. Hij lichtte onder meer de tussen de onderhandelaars bereikte overeenstemming over het conceptterugtrekkingsakkoord toe. Voor de inhoud van het onderhandelingsresultaat verwijst ik naar mijn brief aan uw Kamer van 18 november 2018¹.

De heer Barnier stelde dat de concepttekst van het terugtrekkingsakkoord die nu voorligt de nog openstaande punten heeft opgelost, en moet worden bezien in samenhang met hetgeen al eerder was gepubliceerd in december 2017 en maart 2018. Hij benadrukte dat het onderhandelingsresultaat binnen het mandaat van de ER-richtsnoeren is gebleven en dat het wat hem betreft niet opengebroken zou moeten worden. De hoofdonderhandelaar gaf aan dat in het Protocol over Ierland/Noord-Ierland een drietal scenario's is opgenomen, met als ultieme scenario een vangnet in de vorm van een precies vormgegeven *backstop* die een harde Iers/Noord-Ierse grens voorkomt en die tegelijkertijd het Goede Vrijdag Akkoord, het vredesproces op het Iers eiland en de integriteit van de interne markt beschermt. De heer Barnier lichtte dit meer diepgaand toe overeenkomstig de omschrijving in bovengenoemde brief. Hij voegde daaraan toe dat het niet de bedoeling is dat het vangnet ooit gebruikt gaat worden als nieuwe relatie; het fungeert als ultieme verzekeringspolis voor de vrede en stabiliteit op het Ierse eiland.

Daarna ging hoofdonderhandelaar Barnier in op het enige punt in het conceptterugtrekkingsakkoord dat nog open staat: de einddatum voor een mogelijke eenmalige verlenging van de overgangperiode. Hij noemde in deze context 31 december 2022 als mogelijke einddatum, met als belangrijke kanttekeningen dat verlengen geen automatisme zal zijn maar gebeurt op basis van een gezamenlijk besluit van de EU en het VK in het gemengd comité, en dat er voor een verlenging bovendien een akkoord vereist is over een extra financiële VK bijdrage. Een verlenging mag in geen geval te lang duren. Tot slot benadrukte de heer Barnier dat de dagen tot aan de extra Europese Raad cruciaal zijn en dat allen een verantwoordelijkheid dragen om het interne proces goed te laten verlopen. Ook sprak hij dank uit voor het in hem en zijn onderhandelingsteam gestelde vertrouwen van de lidstaten, en voor het begrip bij de lidstaten dat het hele onderhandelingspakket een compromis is tussen de betrokken partijen.

De Raad sprak waardering en steun uit voor het harde werk van de heer Barnier en zijn team en onderstreepte het belang van de eenheid van de EU27. Nagenoeg alle lidstaten verwelkomden het conceptterugtrekkingsakkoord als een belangrijke stap vooruit, beschouwden het als het hoogst haalbare, en pleitten ervoor de tekst niet te heropenen.

Tevens besprak de Raad de schets van de politieke verklaring over het kader van de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK. De woordelijke invulling daarvan vindt nog plaats in de aanloop naar de Europese Raad. Nederland pleitte ervoor in de politieke verklaring de gezamenlijke doelstelling op te nemen tot een zo ambitieus en breed mogelijke relatie met het VK te komen op de verschillende beleidsterreinen.

¹ Kamerstuk 2018-2019, 23987 nr. 286